

Philippa Gregory

Trei surori, trei regine

Traducere din limba engleză și note
de Mihaela Negrilă

Castelul Baynard, Londra, Anglia, noiembrie 1501

Ca prințesă Tudor, trebuie să port alb și verde. De fapt, mă consider singura prințesă Tudor, căci sora mea, Mary, e atât de mică, încât doar e adusă de doica ei la ora cinei, și apoi dusă înapoi. Mă asigur că îngrijitoarelor le este limpede că Mary trebuie arătată noii noastre cumnate, după care n-au decât să o ia de acolo. Nu ne folosește la nimic dacă o lăsăm să stea la masă sau să se îndoape cu pere confiate. Mâncărurile copioase îi fac rău și zbiară dacă obosește. Are doar cinci ani, e mult prea mică pentru ocazii formale. Spre deosebire de mine; eu am 12 ani. Trebuie să-mi joc rolul la nuntă; nu ar fi desăvârșită fără mine. Bunica mea, mama regelui, a zis ea însăși asta.

Apoi a spus ceva ce n-am auzit prea bine, dar știu că lorzii scoțieni vor fi cu ochii pe mine, să vadă dacă par îndeajuns de puternică și de matură ca să fiu măritată fără întârziere. Eu sunt sigură că sunt. Toată lumea zice că sunt o mândrețe de fată, scundă și îndesată ca un ponei galez, sănătoasă ca o lăptăreasă, bălaie, la fel ca fratele meu mai mic, Harry, cu ochi mari și albaștri.

— Tu vei fi următoarea, îmi zice zâmbind. Se spune că după o nuntă urmează negreșit alta.

— Eu nu va trebui să călătoresc atât de departe ca prințesa Caterina, îi zic. Voi veni în vizită acasă.

— Cu siguranță. Promisiunea bunicii mele face din acest lucru o certitudine. Tu te măriți cu vecinul nostru și astfel el ne va deveni prieten și un bun aliat.

Prințesa Caterina a fost nevoită să vină tocmai din Spania, de la mare depărtare. Cum noi suntem învrăbiți cu Franța, a trebuit să călătorească pe marea încercată de furtuni groaznice și era cât

pe ce să naufragieze. Când voi merge în Scoția să mă mărit cu regele, un alai grandios mă va însoți de la Westminster la Edinburgh pe o distanță de aproape 400 de mile. N-o să merg pe mare, n-o să ajung acolo bolnavă și udă până la piele și o să fac drumuri dus-întors de la noul meu cămin la Londra ori de câte ori o să poftesc. Însă prințesa Caterina n-o să-și mai vadă vreodată casa. Se zice că plângea atunci când l-a întâlnit prima oară pe fratele meu. Mi se pare ridicol. Și la fel de pueril ca Mary.

— Voi dansa la nuntă? întreb.

— Tu și Harry veți dansa, poruncește bunica. După ce prințesa spaniolă și doamnele ei de onoare ne vor prezenta un dans spaniol. Apoi o să-i arăți de ce e în stare o prințesă engleză. Vom vedea cine e cea mai bună, zâmbește ea viclean.

„Eu“, mă rog în sinea mea, apoi adaug cu glas tare:

— *Basse danse*!

E un dans pentru adulți pe care îl execut foarte bine; de fapt, presupune mai degrabă mers decât dans.

— O galiardă.

Nu o contrazic. Nimeni nu o contrazice pe bunica. Ea decide ce se întâmplă în fiecare reședință regală, în fiecare palat și castel; mama mea, regina, doar încuviințează.

— Va trebui să repetăm, spun.

Pot să-l fac pe Harry să exerseze promițându-i că toată lumea se va uita la noi. Adoră să fie în centrul atenției și tot timpul câștigă curse și se ia la întrecere la trasul cu arcul și la trucuri de călărie pe ponei. E la fel de înalt ca mine, deși are doar zece ani, așa că dăm bine împreună dacă nu se prosteste. Vreau să-i arăt prințesei spaniole că sunt la fel de bună ca fiica Regatului Castiliei și Aragonului. Mama mea e din dinastia Plantagenetilor, iar tata e un Tudor. Sunt nume îndeajuns de mărețe pentru oricine. Caterina nu trebuie să creadă că suntem recunoscători că se află aici. Eu una nu îmi doresc în mod deosebit încă o prințesă la curte.

Mama este cea care insistă ca prințesa Caterina să ne viziteze la Castelul Baynard înainte de nuntă; e însoțită de propria-i curte,

1. *Basse danse*, un dans de curte celebru în secolele XV-XVI, caracterizat prin mișcări lente.

Respect pentru oameni și cărți

care a venit tocmai din Spania – pe cheltuiala noastră, după cum remarcă tatăl meu. Ei intră pe ușile duble precum o armată cotropitoare, cu hainele, limba și podoabele de pe cap cu totul diferite de ale noastre și, în mijlocul lor, minunat înveșmântată, cea căreia ei îi zic „infanta“. Asta e de-a dreptul ridicol, căci are 15 ani și e prințesă, iar ei îi zic „bebe“. Îi arunc o privire lui Harry, să văd dacă o să chicotească în caz că mă strămb și zic „beee-be“, așa cum o tachinăm pe Mary, dar el nu se uită la mine. Se uită la ea cu ochii holbați, de parcă vede un cal nou sau vreo armură italiană ori ceva pe care i s-a pus pata. Îi observ expresia și îmi dau seama că încearcă să se îndrăgostească de ea, asemenea unui cavalier de o domniță într-o poveste. Lui Harry îi plac poveștile și baladele despre domnițele de neatins, aflate în turnuri sau legate de stânci ori rătăcite în pădure, și, cumva, Caterina l-a impresionat atunci când a întâlnit-o înainte de intrarea ei în Londra. Poate datorită lecticii ei decorate cu voaluri, poate datorită faptului că e învățată – vorbește trei limbi străine. Mă enervează foarte tare – mi-aș dori ca el să fie suficient de aproape ca să-l pot ciupi. Exact asta este motivul pentru care cineva mai mic decât mine n-ar trebui să ia parte la festivitățile regale.

Nu e deosebit de frumoasă. E cu trei ani mai mare decât mine, dar eu sunt mai înaltă. Are părul șaten deschis cu o nuanță arămie, doar un pic mai închis la culoare ca al meu. Asta este, desigur, enervant: cine ar vrea să fie comparată cu o cumnată frumoasă? Însă nu prea pot să-i văd părul, pentru că poartă o bonetă înaltă și un văl gros, care îl ascunde. Are ochi albaștri ca ai mei, dar sprâncene și gene foarte blonde; în mod limpede, nu i se dă voie să și le coloreze, așa cum fac eu. Are pielea deschisă la culoare, ceea ce presupun că e admirabil. E micuță: talie mică, bine strânsă în corset, de-abia poate să respire, picioare mici cu cei mai ridicoli pantofi pe care i-am văzut vreodată, brodați cu aur la vârș și cu șireturi aurite. Nu cred că bunica m-ar lăsa să port așa ceva. N-ar fi decât pură vanitate și pompă mondenă. Sunt sigură că spaniolii sunt foarte mondeni. Sau cel puțin ea este.

Mă asigur că gândurile nu mi se citesc pe chip în timp ce o cercetez cu privirea. Cred că e norocoasă că a venit aici, că a fost aleasă de tata să se mărite cu fratele meu mai mare, Arthur, și să aibă o cumnată ca mine, o soacră ca mama și – mai ales – o bunică prin alianță ca lady Margaret Beaufort, care se va îngriji

ca prințesa Caterina să nu-și depășească locul ce i-a fost hărăzit de Dumnezeu.

Face o reverență, o sărută pe mama și apoi pe bunica. Așa se cade, dar va învăța în curând că ar face bine să îi fie pe plac bunicii mai degrabă decât oricui altcuiva. Imediat după asta, mama îmi face semn din cap și pășesc în față, iar prințesa spaniolă și cu mine facem câte o reverență în același timp, ambele la fel de adânci, iar ea se apropie și ne sărutăm pe un obraz, apoi pe celălalt. Obrajii îi sunt calzi și văd că roșește, ochii umplându-i-se de lacrimi de parcă i-ar fi dor de surorile ei adevărate. Îi arăt expresia mea aspră, exact ca tatăl meu atunci când îi cere ceva mai mulți bani. Nu am de gând să o îndrăgesc pentru ochii ei albaștri și manierele alese. Nu trebuie să-și închipuie că o să vină la curtea noastră engleză și o să ne facă să părem grași și proști.

Nu se trage deloc îndărăt; se uită ținută la minte. Născută și crescută la o curte cu trei surori unde competiția era la ea acasă, știe ce e rivalitatea. Mai rău, mă privește de parcă expresia mea aspră nu i se pare deloc înfricoșătoare, ci, poate, chiar un pic comică. În acest moment îmi dau seama că aceasta nu e o tânără precum doamnele mele de onoare, care trebuie să fie draguțe cu mine indiferent ce fac, sau ca Mary, care trebuie să mă asculte negreșit. Această tânără mi-e egală, mă va evalua, s-ar putea chiar să mă judece. Îi zic în franceză:

— Bine ai venit în Anglia.

— Sunt încântată să o salut pe sora mea, răspunde ea într-o engleză pompoasă.

Mama se străduiește să fie amabilă cu această prințesă, prima ei noră. Vorbesc una cu cealaltă în latină și nu pot să pricep ce spun, așa că stau lângă mama și mă uit la pantofii cu șireturi aurite ai Caterinei. Mama poruncește să cânte muzica, iar Harry și cu mine începem o rondă, pe un cântec popular englezesc. Suntem foarte grațioși, curtea se apucă să fredoneze refrenul, și dansul continuă până când oamenii încep să chicotească și se ridică de la locurile lor. Însă Caterina nu râde. Arată de parcă niciodată nu s-ar prosti și nu s-ar veseli ca mine și Harry. Este excesiv de formală, desigur, spaniolă fiind. Însă remarc cum stă așezată – complet nemișcată, cu mâinile împreunate în poală, ca și când ar poza pentru un portret – și mă gândesc: de fapt, așa trebuie să fie ținuta unei regine. Cred că o să învăț să stau și eu așa.

Sora mea, Mary, este adusă ca să-și facă reverența, iar Caterina pare ridicolă când se lasă în genunchi ca fețele lor să fie la același nivel și să-i poată auzi șoapta copilărească. Bineînțeles că Mary nu înțelege o vorbă nici în latină, nici în spaniolă, însă își pune brațele pe după gâtul Caterinei, o pupă și îi zice „soră“.

— Eu sunt sora ta, o corectez eu, trăgând-o ferm de mână. Doamna aceasta este cumnata ta. Poți să spui cumnată?¹

Nu poate, desigur. Vorbește peltic și toată lumea râde din nou, minunându-se cât de încântătoare e, iar eu zic:

— Mamă, Mary n-ar trebui să fie în pat?

Atunci toată lumea își dă seama cât de târziu e și ieșim toți afară, cu torțe în mâini, să o conducem pe Caterina la plecare, de parcă ar fi o regină încoronată, și nu doar simpla fiică mezină a regelui și reginei Spaniei, foarte norocoasă să se mărite cu cineva din familia noastră, a Tudorilor.

Ea sărută pe toată lumea de noapte bună și, când îmi vine rândul, își lipește obrazul cald de al meu și zice, cu accentul ăla stupid și în maniera ei condescendentă:

— Noapte bună, soră.

Se trage înapoi, îmi vede expresia acră și scoate un mic hohot de râs.

— Oho! exclamă ea, și mă lovește ușurel pe obraz, de parcă indispoziția mea nu o tulbură. Asta e o prințesă adevărată, îi este la fel de firesc să se poarte ca o regină precum îi este și mamei mele; ea e cea care va fi regina Angliei; așa că nu mă simt ofensată de gestul ei, care seamănă mai mult cu o mângâiere. Descopăr că îmi place și nu-mi place de ea, ambele în același timp.

— Sper că vei fi amabilă cu Caterina, îmi zice mama pe când ieșim din capela ei personală după utrenia de a doua zi.

1. Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză, cuvântul pentru „soră“ este „*sister*“, iar cel pentru „cumnată“ este „*sister-in-law*“, care în traducere literală înseamnă „soră prin lege“.

— Nu și dacă are impresia că o să vină aici și o să domnească peste noi toți, răspund eu tăios. Nu și dacă își închipuie că o să se poarte de parcă ne face o favoare. I-ai văzut șireturile de la pantofi?

Mama râde, sincer amuzată.

— Nu, Margaret. Nu i-am văzut șireturile și nici nu ți-am cerut părerea despre ea. Ți-am spus doar ceea ce nădăjduiesc: că vei fi amabilă cu ea.

— Bineînțeles, îi zic, uitându-mă în jos la misalul meu cu copertă ornată cu nestemate. Sper că sunt amabilă cu toată lumea.

— E departe de casă și e obișnuită cu o familie mare, spune mama. Cu siguranță va avea nevoie de o prietenă și s-ar putea să-ți facă plăcere compania unei fete mai mari. Eu aveam o mulțime de surori alături când eram mică și le prețuiesc tot mai mult cu fiecare an ce trece. S-ar putea să descoperi și tu că prietenii tăi de parte femeiască sunt cei mai sinceri prieteni pe care îi ai, surorile tale sunt cele care păstrează vii amintirile tale și speranțele în viitor.

— Ea și Arthur vor sta aici? întreb eu. Vor locui cu noi?

Mama își așază mâna pe umărul meu, spunând:

— Mi-aș dori să poată sta aici, dar tatăl tău crede că ei ar trebui să meargă în principatul lui Arthur și să locuiască la Ludlow.

— Ce crede bunica despre asta?

Mama ridică ușor din umeri. Asta înseamnă că hotărârea a fost luată.

— Zice că prințul trebuie să guverneze Țara Galilor.

— Mă vei avea totuși pe mine acasă. Îmi pun mâna peste a ei, ca să o rețin lângă mine. Eu voi fi încă aici.

— Mă bazez pe tine, spune ea liniștit.

Înainte de nuntă, am doar un moment în care sunt singură cu fratele meu, Arthur. Străbatem împreună galeria cea lungă. Jos, se aud muzicanții, dând tonul unui alt dans, și hărmălaia oamenilor care beau, pălăvrăgesc și râd.

— Nu e musai să te înclini atât de adânc în fața ei, îi zic dintr-odată. Tatăl și mama ei sunt nou-veniți la tron, exact ca

tatăl nostru. Nu are nici un motiv să fie atât de mândră. Nu sunt cu nimic mai presus decât noi. Nu sunt de viță regală veche.

Arthur se îmbujorează.

— De ce o consideri mândră?

— Fără motiv.

Am auzit-o pe bunica spunându-i exact asta mamei, așa că știu că e o replică bună.

Dar Arthur mă contrazice:

— Părinții ei au cucerit Spania și au luat-o înapoi de la mauri. Sunt cei mai de vază cruciați din lume. Mama ei este o regină luptătoare. Au o avere enormă și stăpânesc jumătate din lumea necartografiată. Există de bună seamă niște motive de mândrie în asta, nu?

— Mda, bănuiesc că da, răspund eu în silă. Dar noi suntem Tudori.

— Da, suntem, aprobă el râzând ușor. Însă asta nu impresionează pe toată lumea.

— Ba bineînțeles că da. Mai ales acum...

Nici unul din noi nu zice mai mult; amândoi suntem conștienți că există mulți moștenitori la tronul Angliei, zeci de băieți Plantageneti, rudele mamei, care încă trăiesc la curtea noastră sau au fugit în exil. Tata i-a ucis pe verii mamei în bătălii și a nimicit un om mai însemnat decât un simplu pretendent la tron: l-a executat pe vărul nostru Edward în urmă cu doi ani.

— O consideri mândră? mă întreabă el. A fost nepoliticoasă cu tine?

Îmi întind mâinile, imitând gestul de capitulare pe care îl face mama când i se spune că bunica a trecut peste o hotărâre de-a ei.

— O, nu catadicsește să stea de vorbă cu mine, nu o interesează o biată soră. E prea ocupată să fie fermecătoare, mai ales în fața tatei. Oricum, abia e în stare să vorbească în engleză.

— Oare nu e doar timidă? Știu că eu sunt.

— De ce să fie timidă? Urmează să se mărite, nu? O să fie regina Angliei, așa-i? Va fi soția ta. De ce ar fi altcumva decât încântată de ea însăși?

— Crezi că nu e nimic mai bun pe lume decât a fi regina Angliei? râde Arthur, îmbrățișându-mă.

Respect pentru oameni și cărți

— Nimic, zic eu cu naturalețe. Ar trebui să-și dea seama de asta și să fie recunoscătoare.

— Dar tu vei fi regina Scoției, îmi atrage el atenția. Și asta e ceva mareț. Ar trebui să fii nerăbdătoare.

— Dar sunt, și fără îndoială că n-o să fiu niciodată îngrijorată, singură sau suferind să mă-ntorc acasă.

— Regele James va fi un bărbat norocos să aibă o mireasă atât de mulțumită.

Asta e tot ce reușesc să fac ca să-l avertizez că prințesa Caterina de Aragon e cu nasul ei spaniol lung pe sus. O poreclesc Caterina de Arogant, și Mary mă aude spunând asta, de vreme ce e peste tot, trăgând mereu cu urechea la cei mai mari și mai de seamă decât ea. Reține porecla și mă apucă râsul de fiecare dată când o aud rostind-o și o văd pe mama încruntându-se și corectând-o cu glas scăzut.

Nunta e minunată, organizată de bunica, desigur, în așa fel încât să arătăm lumii întregi cât de bogați și de măreți suntem acum. Tata a cheltuit o avere pe o săptămână de turniruri, festivități și ospete, în piața Smithfield se frig boi și oamenii se îmbulzesc pe covorul de nuntă, ca să poată avea cu toții câte o bucățică din gloria Tudorilor pe bufetul de acasă. Acesta este primul meu prilej să văd o nuntă regală și o examinez pe mireasă din cap până în picioare, de la frumosul șal din dantelă albă de pe cap, pe care ei îl numesc mantilă, până la tocurile pantofilor cu broderie.

E frumușică, nu zic nu, dar ăsta nu e motiv ca toată lumea să se poarte de parcă ar străluci de frumusețe. Părul ei lung are culoarea aurului și bronzului și i se revarsă pe umeri până aproape de talie. E la fel de elegantă ca un tablouș, ceea ce mă face să mă simt stânjenită, fiindcă picioarele și mâinile mele sunt prea mari. Ar fi meschin și aș păcătui să gândesc rău despre ea, dar recunosc în sinea mea că va fi mai bine pentru toată lumea când o să facă un fiu și un moștenitor Tudor și o să dispară pentru multe luni în izolarea impusă de sarcină și o să se îngreșe.

De îndată ce se încheie ospățul, ușile duble de la capătul sălii se deschid și apare un car alegoric imens, tras de dansatori înveșmântați în verdele specific Tudorilor. E un castel uriaș, splendid decorat, cu opt doamne înăuntru, dansatoarea principală fiind îmbrăcată ca o prințesă spaniolă, și la fiecare turn e un băiat din corul capelei care îi cântă imnuri de slavă. Urmează un car alegoric aranjat ca o corabie cu pânzele din mătase portocalie fâlfâind, cu un echipaj din opt cavaleri. Corabia ancorează la castel, dar doamnele refuză să danseze, așa că cei opt cavaleri atacă castelul prefăcându-se că luptă în turnir, până când doamnele le aruncă flori din hârtie și apoi coboară. Castelul și corabia sunt luate de acolo și dansează toți împreună. Caterina de Arogant bate din palme și se înclină spre tatăl meu, regele, în semn de mulțumire pentru complimentul ales. Sunt atât de furioasă că nu mi s-a oferit un rol în asta, încât nu reușesc să mă silesc să zâmbesc. O prind uitându-se la mine și am siguranța că îmi face în ciudă cu onoarea pe care i-o acordă tatăl meu. Ea e în centrul atenției tuturor, fapt care mă îngreșează în toiul cinei.

Apoi este rândul lui Arthur. Dansează cu una dintre doamnele de onoare ale mamei și pe urmă eu și cu Harry luăm în primire cercul de dans pentru galiarda noastră. E un dans rapid, vesel, cu muzică la fel de ademenitoare ca o gigă de la țară. Muzicanții înțeleg ritmul, și eu și Harry suntem parteneri excelenți, ne potrivim și suntem bine antrenați. Nici unul din noi nu încurcă vreun pas, nimeni altcineva nu l-ar putea executa mai bine. Însă la partea în care merg în cerc cu brațele întinse, dansând un pas mic pe loc, cu tălpile picioarelor și gleznelor zărindu-se de sub rochia care se rotește, și când toți ochii sunt ațintiți asupra mea – exact în acel moment –, Harry se dă într-o parte și își aruncă de pe el haina greoaie, după care sare înapoi lângă mine în cămașa de pânză fluturând. Mama și tata aplaudă, Harry e îmbujorat și pare atât de chipeș, cu aerul lui tineresc, încât toată lumea îl aclamă. Eu zâmbesc în continuare, dar sunt teribil de furioasă și, când ne ținem de mână în timpul dansului, îl ciupec de palmă cât pot de tare.

Desigur, nu mă surprinde deloc faptul că s-a dat în spectacol; mă cam așteptam să facă ceva ca să atragă toate privirile asupra lui. Toată ziua a murit de ciudă că e nevoit să joace rolul celui de-al doilea fiu. A însoțit-o pe Caterina până la altar, dar a trebuit

să se retragă și s-o lase acolo, lumea uitând de îndată de existența lui. Acum, după dansul reținut al lui Arthur, Harry are ocazia să strălucească. Dacă aș putea să-l calc pe picior, aș face-o, însă surprind privirea lui Arthur, care îmi face cu ochiul fără să se ferească. Amândoi ne gândim la același lucru – Harry e tratat mereu cu indulgență și toată lumea, în afară de mama și de tata, observă ce vedem și noi: un băiat răsfățat peste măsură.

Dansul ia sfârșit, iar Harry și cu mine facem o reverență, ținându-ne de mână, zâmbind frumos, așa cum facem întotdeauna. Arunc o privire spre lorzii scoțieni, care se uită la mine scrutător. Măcar pe ei nu-i interesează Harry. Unul dintre ei, James Hamilton, e rudă cu regele Scoției. E bucuros să vadă că voi fi o regină veselă; vărului său, regele James, îi place să danseze și să se ospăteze și voi fi o pereche minunată pentru el. Bag de seamă cum lorzii schimbă repede câteva cuvinte și am convingerea că ei sunt de acord că următoarea nuntă, a mea, va avea loc în curând. Iar Harry n-o să danseze la ea și n-o să se dea în stambă, căci nu voi permite asta, și Caterina va trebui să-și poarte părul ascuns sub bonetă, iar eu voi fi cea care se va ridica și va întâmpina corabia cu pânze din mătase portocalie și toți dansatorii.

Nici mie, nici lui Harry nu ni se îngăduie să rămânem până la sfârșitul banchetului, când prințesa e condusă până la patul nupțial și se rostesc rugăciuni. Cred că e foarte greșit și nepolitic să fim tratați ca niște copii. Bunica ne trimite în camerele noastre și, deși îi arunc mamei o privire, așteptând-o să spună că Harry trebuie să plece, dar că eu pot să mai stau, ea privește binevoitoare într-o parte. Întotdeauna cuvântul bunicii e lege: ea e judecătorul care taie și spânzură, mama doar acordă rara grație regală ocazională. Așa că ne facem reverențele către rege, către mama, către bunica și scumpii Arthur și Caterina de Arogant, iar apoi plecăm, mergând cât de agale îndrăznim, din sălile luminoase în care ard lumânări de ceară albă, de parcă n-ar costa mai mult decât seul, și muzicanții cântă de parcă ar avea de gând să o țină așa toată noaptea.

— O să am o nuntă exact ca asta, zice Harry pe când urcăm scările.

— Mai ai de așteptat niște ani, îi zic, ca să-l énervez. Însă eu mă voi căsători foarte curând.

Respect pentru oameni și cărți

Când ajung în camera mea, îngenunchez pe băncuța de rugăciune și, deși aveam de gând să mă rog pentru viața lungă și fericirea lui Arthur și să-i amintesc lui Dumnezeu de datoria Sa specială față de Tudori, mă pomenesc rugându-mă doar ca trimișii scoțieni să-i spună regelui să trimită după mine de îndată, căci îmi doresc o nuntă la fel de măreață ca aceasta și un șifonier cu haine la fel de alese ca ale Caterinei și pantofi – o să am sute de perechi de pantofi, jur, și fiecare va avea vârful brodat și șireturi aurite.

Palatul Richmond, Anglia, ianuarie 1502

Rugăciunea mea primește răspuns, căci Dumnezeu ascultă întotdeauna rugăciunile Tudorilor, și regele Scoției le poruncește trimișilor săi să negocieze cu sfetnicii tatălui meu. Se pun de acord cu privire la un preț pentru zestrea mea, slujitorii mei, alocația mea, pământurile care îmi vor deveni proprietate în Scoția, și pe toată perioada sărbătorii Crăciunului există un schimb de scrisori între curtea scoțiană și Palatul Richmond, până când bunica vine la mine și-mi zice:

— Prințesă Margaret, îmi face plăcere să-ți spun că voia Domnului este să te măriți.

Mă ridic din reverența respectuoasă și mă arăt cât se poate de feciorelnică și mirată. Cum însă mi s-a zis chiar în această dimineață că bunica și mama vor să mă vadă înainte de cină și că trebuie să port cea mai bună rochie a mea, așa cum se cuvine pentru o ocazie deosebită, nu sunt prea uimită. De fapt, ele sunt destul de ridicole.

— Da? zic suav.

— Da, îmi confirmă mama. A intrat în cameră înaintea bunicii, dar cumva a reușit să se țină în spate când mi s-a dat vestea. Urmează să te măriți cu regele James al Scoției.